PADOMES LĒMUMS

(2009. gada 6. maijs)

par Kopienas vidēja termiņa finansiālās palīdzības piešķiršanu Rumānijai

(2009/459/EK)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 332/2002 (2002. gada 18. februāris), ar ko izveido vidēja termiņa finansiālas palīdzības mehānismu attiecībā uz dalībvalstu maksājumu bilancēm [1], un jo īpaši tās 3. panta 2. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu, kas sniegts pēc apspriešanās ar Ekonomikas un finanšu komiteju (EFK),

tā kā:

(1) Padome ar lēmumu 2009/458/EK [2] ir nolēmusi piešķirt Rumānijai savstarpēju palīdzību.

(2) Neraugoties uz cerētajiem uzlabojumiem tekošā konta bilancē, saskaņā ar Komisijas, Starptautiskā valūtas fonda (SVF) un Rumānijas iestāžu 2009. gada marta aprēķiniem līdz 2011. gada I ceturksnim Rumānijai būs vajadzīgs ārējais finansējums aptuveni EUR 20 miljardu apmērā, jo – kā liecina jaunākās norises finanšu tirgos – ir iespējama kapitāla un finanšu konta stāvokļa strauja pasliktināšanās.

(3) Ir pamatoti, izmantojot vidēja termiņa finansiālas palīdzības mehānismu attiecībā uz dalībvalstu maksājumu bilancēm, kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 332/2002, piešķirt Rumānijai Kopienas atbalstu līdz EUR 5 miljardiem. Šī palīdzība būtu jāsniedz līdztekus SVF aizdevumam SDR 11,44 miljardu apmērā (apmēram EUR 12,95 miljardi) saskaņā ar rezerves vienošanos, ko plānots apstiprināt 2009. gada 6. maijā. Arī Pasaules banka ir piekritusi Rumānijai izsniegt aizdevumu EUR 1 miljarda apmērā, savukārt Eiropas Investīciju banka (EIB) un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB) sniegs papildu atbalstu – pavisam EUR 1 miljardu.

(4) Kopienas palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Saprašanās memorandā būtu jāiekļauj konkrētie ekonomikas politikas nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās ar Rumānijas iestādēm pēc apspriešanās ar EFK. Sīkāki finanšu nosacījumi aizdevuma līgumā būtu jāprecizē Komisijai.

(5) Komisijai, organizējot vizītes un izskatot Rumānijas regulāri iesniegtos ziņojumus, būtu regulāri jāpārbauda, vai tiek ievēroti ekonomiskās politikas nosacījumi, saskaņā ar kuriem šī palīdzība piešķirta.

(6) Visā programmas īstenošanas gaitā Komisija sniegs ieteikumus par politiku un tehnisku palīdzību konkrētās jomās.

(7) Neskarot 27. pantu Protokolā par Eiropas centrālo banku sistēmas Statūtiem un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem, Eiropas Revīzijas palātai ir tiesības veikt jebkādas finanšu kontroles vai revīziju, ko tā uzskata par vajadzīgu attiecībā uz šādas palīdzības pārvaldību. Komisijai, tostarp Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai, ir tiesības nosūtīt savus ierēdņus vai pienācīgi pilnvarotus pārstāvjus, lai veiktu tehniskas vai finanšu kontroles vai revīziju, ko tā uzskata par vajadzīgu attiecībā uz Kopienas vidēja termiņa finansiālās palīdzības pārvaldību.

(8) Neatkarīgi no palīdzības programmas darbības ilguma un satvara Komisija, izmantojot esošās atbilstīgās procedūras, tostarp sadarbības un pārbaudes mehānismu, arī turpinās uzraudzīt attīstību jomās, kas nodrošina pārredzamus un efektīvus valsts izdevumus, jo īpaši tieslietu jomā un struktūrfondu īstenošanas jomā, lai veicinātu to, ka Rumānija pastiprina Kopienas palīdzības ietekmi.

(9) Šī palīdzība būtu jāsniedz, lai atbalstītu Rumānijas maksājumu bilances ilgtspējību un lai tādējādi palīdzētu Rumānijai sekmīgi īstenot valdības ekonomikas politikas programmu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Kopiena nodod Rumānijas rīcībā vidēja termiņa aizdevumu, kura maksimālais apjoms ir EUR 5 miljardi, ar maksimālo vidējo dzēšanas termiņu uz pieciem gadiem.

2. Kopienas finansiālā palīdzība ir pieejama trīs gadus, sākot no pirmās dienas pēc tam, kad ir stājies spēkā šis lēmums.

[1] OV L 53, 23.2.2002., 1. lpp.
[2] Sk. šā *Oficiālā Vēstneša* 6. lpp.

2. pants

1. Šo palīdzību Komisija pārvalda tā, lai tas atbilstu Rumānijas saistībām un Padomes ieteikumiem, jo īpaši konkrētiem ieteikumiem šai dalībvalstij saistībā ar valsts reformu programmas un konverģences programmas īstenošanu.

2. Komisija, apspriedusies ar EFK, vienojas ar Rumānijas iestādēm par īpašiem ekonomiskās politikas nosacījumiem, saskaņā ar kuriem šī finanšu palīdzība tiek piešķirta, kā to paredz 3. panta 5. punkts. Šos nosacījumus paredz saprašanās memorandā atbilstīgi 1. punktā minētajām saistībām un ieteikumiem. Sīkākus finanšu nosacījumus aizdevuma līgumā precizē Komisija.

3. Sadarbībā ar EFK Komisija regulāri pārbauda, vai tiek ievēroti ekonomiskās politikas nosacījumi, saskaņā ar kuriem šī palīdzība piešķirta. Šajā nolūkā Rumānijas iestādes nodod Komisijas rīcībā visu vajadzīgo informāciju un pilnībā sadarbojas ar Komisiju. Komisija EFK informēs par iespējamu aizņēmumu refinansēšanu vai finanšu nosacījumu pārstrukturēšanu.

4. Rumānija ir gatava pieņemt un īstenot papildu konsolidācijas pasākumus, lai nodrošinātu makroekonomisko stabilitāti, ja šādi pasākumi ir nepieciešami palīdzības programmas laikā. Rumānijas iestādes pirms jebkādu papildu pasākumu pieņemšanas konsultējas ar Komisiju.

3. pants

1. Kopienas finansiālo palīdzību Komisija nodod Rumānijas rīcībā ne vairāk kā piecās daļās, kuru apjomu noteiks saprašanās memorandā.

2. Pirmo daļu piešķir ar noteikumu, ka stājas spēkā aizdevuma līgums un saprašanās memorands.

3. Ja tas vajadzīgs aizdevuma finansēšanai, ir atļauti pienācīgi procentu mijmaiņas darījumi ar visaugstākās kredītkvalitātes partneriem.

4. Lēmumu par turpmāko daļu piešķiršanu Komisija pieņem pēc atzinuma saņemšanas no EFK.

5. Pārējo daļu izmaksa notiek, ja ir apmierinoši izpildīta Rumānijas valdības jaunā ekonomikas programma, kas jāiekļauj Rumānijas konverģences programmā un valsts reformu programmā, un jo īpaši, ja ir izpildīti specifiskie ekonomikas politikas nosacījumi, kas paredzēti saprašanās memorandā. Tie *inter alia* ir šādi:

a) pieņemt precīzi noteiktu vidēja termiņa fiskālo programmu, kas paredzēta, lai līdz 2011. gadam samazinātu kopējo valsts deficītu līdz ne vairāk kā Līgumā paredzētajam atsauces līmenim 3 % apmērā no IKP;

b) pieņemt un izpildīt grozīto 2009. gada budžetu (līdz 2009. gada II ceturksnim), kura mērķis ir kopējais valsts budžeta deficīts, kas nepārsniedz 5,1 % no IKP atbilstīgi EKS 95;

c) samazināt sabiedriskā sektora algu izdevumus nominālā izteiksmē salīdzinājumā ar 2008. gadu, atliekot 2009. gadā paredzēto sabiedriskā sektora algu kopējo pieaugumu par 5 % nominālā izteiksmē (vai veicot līdzvērtīgu nodarbināto skaita samazinājumu) un samazinot nodarbinātību sabiedriskajā sektorā, tostarp aizpildot tikai vienu no septiņām atbrīvotajām amatvietām;

d) vēl vairāk samazināt izdevumus par precēm un pakalpojumiem un par subsīdijām publiskiem uzņēmumiem;

e) uzlabot budžeta pārvaldību, pieņemot un īstenojot saistošu vidēja termiņa fiskālo programmu, nosakot ierobežojumus budžeta grozīšanai gada gaitā, pieņemot fiskālos noteikumus un izveidojot fiskālo padomi, kas veiktu neatkarīgu un kvalificētu pārbaudi;

f) reformēt atalgojuma sistēmu sabiedriskajā sektorā, tostarp vienādot un vienkāršot algu skalu un reformēt prēmiju sistēmu;

g) reformēt pensiju sistēmas galvenos elementus, proti, virzīties uz pensiju indeksāciju atkarībā no patēriņa cenām, nevis algām, pakāpeniski noteikt lielāku pensionēšanās vecumu nekā pašreizējos plānos, īpaši sievietēm, un pakāpeniski attiecināt pensiju iemaksas uz tām sabiedriskā sektorā strādājošo grupām, kas pašlaik šādas iemaksas neveic;

h) grozīt banku un likvidācijas likumus, lai varētu laikus un efektīvi reaģēt uz satricinājumiem banku nozarē. Grozījumu galvenais mērķis būs palielināt to banku administratoru pilnvaras, kam noteikts īpašs administratīvais režīms. Līdztekus banku jautājumiem būtu jāpalielina Rumānijas Valsts bankas (RVB) pilnvaras, lai tā varētu pieprasīt, ka banku nozīmīgākie akcionāri palielina akciju kapitālu un finansiāli atbalsta banku. Pastiprinās finanšu pārraudzību atbilstīgi attiecīgajiem ES tiesību aktiem. Papildus tiks ieviestas konkrētākas prasības ziņošanai par likviditāti. Turklāt jāgroza depozītu garantiju aktivizēšanas procedūras, lai vienkāršotu un paātrinātu izmaksu. Saskaņā ar grozījumiem depozītu garantiju aktivizēs pēc RVB lēmuma 20 dienu laikā. Visbeidzot, lai nodrošinātu pietiekamu likviditāti, Rumānijas Valsts Banka ir apņēmusies paplašināt to aktīvu loku, kas ir pieņemami kā nodrošinājums. Ņemot vērā konkrētos apstākļus, tiesību aktos noteiktajam minimālajam kapitāla pietiekamības rādītājam atbilstīgā brīdī būtu jāpalielinās no 8 % līdz 10 %;

i) veikt strukturālus reformas pasākumus jomās, kas minētas konkrētos ieteikumos Rumānijai, kuri sniegti Lisabonas stratēģijas kontekstā. Tie ietver pasākumus, lai uzlabotu valsts pārvaldes efektivitāti un rezultativitāti, uzlabotu valsts izdevumu kvalitāti un ES līdzekļu pienācīgu izmantošanu un intensīvāku apgūšanu, samazinātu administratīvo, fiskālo un juridisko slogu uzņēmumiem un apkarotu nedeklarētu nodarbinātību, tādējādi paplašinot nodokļu bāzi.

6. Lai nodrošinātu, ka tiek nevainojami izpildīti programmas nosacījumi, un lai palīdzētu ilgtspējīgā veidā novērst nelīdzsvarotību, Komisija pastāvīgi sniegs konsultācijas un padomus par fiskālajām, finanšu tirgu un strukturālajām reformām.

7. Rumānija atver īpašu kontu RVB, lai pārvaldītu no Kopienas saņemto vidēja termiņa finansiālo palīdzību.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

5. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2009. gada 6. maijā

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
V. TOŠOVSKÝ